

Vyšší odškodnění za úrazy

ZAMĚSTNANCI BUDOU MÍT NÁROK NA VYŠŠÍ BOLESTNÉ A NÁHRADY ZA SNÍŽENÍ SPOLEČENSKÉHO UPLATNĚNÍ PŘI PRACOVNÍM ÚRAZU ČI NEMOCI Z POVOLÁNÍ.

Petr Kučera
petr.kucera@economiamia.cz

Až čtyřikrát vyšší odškodnění za pracovní úraz nebo nemoc z povolání budou moci získat zaměstnanci v České republice. Vláda schválila nařízení, které upravuje počítání bodů, jimiž se řídí bolestné a náhrada za ztížení společenského uplatnění. Zvyšuje se jak samotná hodnota bodu (ze 120 na 250 korun), tak počet bodů u jednotlivých úrazů či nemocí.

„Například při vymknutí ramenního kloubu v souvislosti se zaměstnáním náleželo podle dřívější vyhlášky bolestné ve výši 3600 korun, konkrétně šlo o 30 bodů po 120 korunách. Nově by to mělo být 12 500 korun, konkrétně 50 bodů po 250 korunách,“ říká Zbyněk Drobiš z advokátní kanceláře KLB Legal.

U poranění Achillovy slachy mohlo bolestné dříve dosáhnout maximálně 8400 korun, nyní je to až 17 500 korun. A třeba u těžkého otřesu mozku může jít o 15 tisíc korun namísto dřívějších 7200 korun. Při trvalých následcích má pak zaměstnanec nárok i na odškodné za ztížení společenského uplatnění – jeho maximální hranice se nyní zvýší čtyřnásobně na 5,75 milionu korun. Kromě toho může požadovat i další náhrady – za ztrá-

tu na výdělku, za náklady spojené s léčením a za případnou věcnou škodu.

Reakce na nový občanský zákoník
Zvýšením bodů reaguje ministerstvo zdravotnictví na nový občanský zákoník. Ten od ledna 2014 přinesl možnost vysoudit si mnohem vyšší odškodnění za pracovní úrazy, například při dopravní nehodě. Oproti tomu pracovní úrazy se řídí odlišnou úpravou podle zákonníku práce. Vyšší odškodného se nezvedala od roku 2001.

Vládní nařízení teď sice výrazně zvyšuje bolestné i odškodné za ztížení společenského uplatnění, přesto nadále počítá s dvojitým systémem pro odškodňování úrazů. Zjednodušené řešení: Zaměstnanci dostanou maximálně poloviční odškodnění, než by mohli dostat za stejný úraz, kdyby se jim nestal při práci. Na druhou stranu odškodňování pracovních úrazů je díky speciální úpravě pro zaměstnance rychlejší a jednodušší než obecná pravidla podle občanského zákoníku.

Jestliže se zaměstnanec nespokojí s penězi, které by za pracovní úraz nebo nemoc z povolání dostal „automaticky“ podle bodového hodnocení, bude se moci obrátit na soud. Když prokáže, že úraz nebo zranění mimořádně ovlivnil jeho dosavadní život, může si vysoudit vyšší odškodnění.

Novela zákoníku práce a nařízení vlády jsou krok správným směrem k zajištění adekvátního odškodnění pro poškozené zaměstnance.

Ivana Ledvoňová

obchodní ředitelka společnosti První zdravotní poradenská

„I přes všechny protiargumenty jsou tato novela zákoníku práce a nařízení vlády krok správným směrem k zajištění adekvátního odškodnění pro poškozené zaměstnance,“ domnívá se Ivana Ledvoňová, ředitelka společnosti První zdravotní poradenská, která se zaměřuje na vymáhání odškodnění při zdravotních újmách.

Nové nařízení vlády má podle ministerstva zdravotnictví příměst také větší důraz na to, aby se body nepřidělovaly jenom „mechanicky“ podle poškození jednotlivých částí těla, ale aby se hodnotilo především to, jak moc se úraz projevuje v praktických schopnostech člověka, tedy nakořím ovlivní jeho běžný život a schopnost dále vyvíjet. Podle advokáta Drobiše ale není tato systémová změna ve schválených tabulkách příliš patrná.

Nové nařízení vlády má také za cíl dosavadní mezeru poté, co občanský zákoník od ledna 2014 výslovně zrušil dosavadní vyhlášku týkající se právě hodnocení pracovních úrazů, přestože zákoník práce na ni dál přímo odkazoval.

Zdražení pojištění zatím nehrozí

Pojištění odpovědnosti za pracovní úrazy a nemoci z povolání musí mít povinně každý zaměstnavatel. Monopol na jeho sjednávání mají ze zákona Česká pojišťovna a Kooperativa. Cenu pojištění určuje

vyhláška ministerstva financí, sazba se řídí převážující činností zaměstnavatele – tedy její rizikovitostí.

„Systém je provozován dvěma soukromými pojišťovnami na principu průběžného financování, a to na účet státu, kdy kladný rozdíl mezi přijatými pojistnými náklady – vyplacené pojistné plnění a čtyřprocentní správní režie – v daném roce je odváděn do státního rozpočtu, a naopak případná ztráta je pojišťovně hrazena ze státního rozpočtu,“ vysvětluje Tereza Peprmková z tiskového oddělení ministerstva financí.

Za více než dvacet let trvání skončil systém pouze jednou ve ztrátě. Ani současný vývoj – přes zvýšené náklady – podle Peprmkové neukazuje, že by rozdíl mezi výnosy a náklady měl klesat. Ministerstvo financí se proto nechystá reagovat na nové nařízení vlády a zvýšit sazby pojištění. „K případné změně by navíc byla potřeba novela zákona, protože dosavadní vyhláška byla přijata na základě zmocnění již zrušeného zákoníku práce,“ dodává Peprmková.

V letech 2011 až 2014 se každoročně řešilo odškodnění zhruba 54 tisíc případů pracovních úrazů, z toho kolem 1100 až 1250 nemocí z povolání, uvádí ministerstvo zdravotnictví. Nárok nemají zaměstnanci, kteří si úraz umyšleně zavínili, typicky opilostí nebo jiným vážným porušením bezpečnostních předpisů.